

ZAVÁDĚNÍ LILIOVÉHO KŘÍŽE DO PRAXE NAŠEHO ODDÍLU

Absolventská práce pro OČK MZHS – LŠ Protos 2023

HELENA KLUČKOVÁ
15. ROJ SVĚTLUŠEK PAMPELIŠKY
8. středisko Vládi Tyllšara Olomouc

Teoretická část

1 Představení našeho oddílu

Náš oddíl se jmenuje 15. roj světlušek Pampelišky a patříme pod 8. středisko Vládi Tylšara Olomouc. Jsme čistě dívčí oddíl se zdůrazněnou náboženskou výchovou. V současné době máme registrovaných 27 světlušek ve věku 6-11 let a 11 vedoucích. Světlušky jsou rozdělené do čtyř družinek (Včeličky, Ovečky, Žížalky a Vlaštovky), které se pravidelně každý týden schází v naší oddílové klubovně v centru Olomouce. Každý měsíc pak máme alespoň jednu oddílovou akci (jednodenní či vícedenní), občas míváme i akce společné s jinými oddíly z našeho střediska.

Naše středisko je jedním ze dvou křesťanských olomouckých středisek. Stejně tak i členové našeho oddílu jsou převážně křesťané, proto se dosavadní duchovní výchova v našem oddíle ubírala a ubírá tímto směrem. Přestože máme i nevěřící či hledající členy, jak mezi dětmi, tak i vedoucími, nikdy nebyl problém s křesťanskými programy, proto jsme zatím žádné alternativní duchovní programy nezaváděli.

K našim tradičním duchovním programům patří modlitby (před jídlem, večerní, na táboře také ranní), nedělní mše svatá a Ducháčky – programy zaměřené na hodnoty, mezilidské vztahy, duchovní život, sdílení atd. Myslím, že k našim nejhezčím duchovním programům patří večerní modlitby (na táboře také ranní) – sedíme všichni společně v kroužku nebo půlkroužku (podle prostředí), uprostřed je zapálená svíčka, modlitbu začínáme zpěvem za doprovodu kytary, následuje čtení krátkého zamyšlení z knihy *Malé milované princezně* od Sheri Rose Shepherd (čte buď vedoucí nebo některá světluška). Po přečtení modlitby z knihy se vedoucí, která vede modlitbu pomodlí vlastními slovy – reflektuje krátce text knihy, poděkuje za dnešní den, přidá nějakou prosbu, ... a pak pošle po kolečku nějaký předmět a světluška či vedoucí, která ho dostane může připojit svoji prosbu nebo díky, ostatní tiše naslouchají. Po skončení kolečka následuje dětmi nejoblíbenější část modlitby – omluvy. U svíčky zapálené uprostřed leží malé čajové svíčky a ten, kdo se chce někomu za něco omluvit si jednu z nich vezme, zapálí ji od hlavní svíce a dá ji spolu s omluvou tomu, komu se chce omluvit. Po společné modlitbě Otče náš pak na znamení odpuštění svíčky sfoukneme. Modlitba opět končí zpěvem. Na konci tábora pak v rámci modlitby ještě nosíme kameny na mohylku v kapli jako výraz naší vděčnosti za všechno to krásné, co jsme na táboře prožili.

S našimi současnými duchovně orientovanými programy jsem spokojená, mám je ráda a děti také, vnímám ale, že by bylo dobré vnést do oddílu něco nového a podpořit tak další duchovní rozvoj jeho členů. Liliový kříž mě zaujal svou komplexností a tím, že nabízí možnost rozvoje jak pro naše mladší členy, tak i pro vedoucí, proto jsem se rozhodla pokusit se ho zařadit do našich aktivit a vymyslet způsob, jak s ním s dětmi pracovat.

2 Představení Liliového kříže a Liliové cesty

Liliový kříž (LK) a Liliová cesta (LC) jsou nástroje pro rozvoj duchovního života skautů. Jsou doplňkem „skautské stezky“ a současně formou uznání (na způsob vyznamenání) dosažení určité úrovně duchovního života. Za jejich splnění vedoucí oddílu nebo duchovní rádce udílí vhodným obřadem odznak příslušné barvy. Liliový kříž je určený pro křesťany a je dostupný

k lepšímu pochopení/představení si toho, co probíráme, jako ukázkou na konkrétních situacích ze života apod. Příběhy by měli být spíše jednoduché, aby se v nich světlušky neztráceli a dokázali v nich poznat podstatu toho, o čem se bavíme. Chtěla bych použít příběhy z Bible (buď z dětské verze nebo si je upravím, aby nebyli moc složité) nebo třeba nějaké pohádky, bajky či příběhy ze života.

Co se týče konkrétního zařazení LK do ročního plánu, tak na první výpravě proběhne jeho představení dětem, základní seznámení se s ním, rozdání materiálů a pokud bude dost času také povídání o tom, jaký je teď jejich duchovní život, jak ho prožívají doma s rodiči atd. Dále máme do konce školního roku plánovaných 4-5 víkendových výprav, na kterých bychom se věnovali vždy jedné nebo dvěma oblastem ze stezky LK. Na závěrečné výpravě by pak proběhlo slavnostní udílení odznaků a dekretů těm, kteří LK splnili. Pokud by plnění LK vyžadovalo více času a během výprav, které budou přes rok, by se to nestihlo, pokračovali bychom v jeho plnění i během tábora.

Spolu se světluškami bychom si chtěli Liliový kříž či cestu plnit i my, vedoucí. Pro nás nebudu připravovat žádné podklady, ale nechám na každém, jak k tomu přistoupí. Na společných akcích či radách bychom se o našem postupu v plnění mohli pobavit, posdílet si zkušenosti, případně by si někdo mohl pro ostatní připravit krátký program, toto vše však bude založené na dobrovolnosti.

1.4 Svátosti

V rámci tohoto bodu budou mít světlušky za úkol zeptat se svých rodičů, proč je dali pokřtít a zjistit si (od rodičů, prarodičů, ...) kdy a kde byli pokřtěni a kdo je jejich křestní kmotr. Toto by mělo mimo jiné vést k tomu, aby si o svém křtu (potažmo křtu obecně) popovídali se svými blízkými, ti mohou se světluškami zavzpomínat na tento důležitý okamžik jejich života, prohlédnout si fotky, případně jiné památky z této doby. Druhým úkolem je zjistit, který svatý je jejich křestní kmotr, zjistit něco o jeho životě a nakreslit obrázek nebo napsat něco, co je na jeho životě zaujalo.

Na tuto jejich samostatnou práci bude na oddílové akci navazovat společné povídání o tom, co je to křest, jaký má pro křesťany význam a pak zejména vzájemné představení svých křestních patronů a povídání si o nich (co prožili, v jaké době žili, v čem nám mohou být inspirací).

1.5 Společenství

Na začátek si na velký papír společně budeme psát, co tvoří „naš svět“, co je pro nás důležité, abychom byli spokojeni. Každý může říkat své nápady. Až to budeme mít, tak si ta slova roztrídíme do jednotlivých kategorií, z nichž jednou bude právě společenství (nebo si ji můžeme nazvat „lidé“, aby to pro holky bylo jednodušší). Do společenství spadá rodina, parta kamarádů, spolužáci, oddíl atd. Následně si světlušky rozdělím do skupinek podle toho, kolik těchto menších společenství jsme vymysleli a každé skupinka dostane jedno (např. rodina, oddíl, ...), u kterého společně vymyslí, co je v takovém společenství/skupině důležité, aby se v ní všichni (a konkrétně ony) cítili dobře, jak by mělo fungovat, jak by se k sobě měli chovat a podobně (čím konkrétnější, tím lepší, aby měli všichni představu, o čem se bavíme). Na vymýšlení ve skupinkách budou mít cca 5 minut, poté si skupinky řeknou, co vymysleli a společně si shrneme, co je pro nás obecně v mezilidských vztazích důležité. Z těchto zamýšlení by mělo mimo jiné vyplynout, že je důležité odpuštění, tomu se pak budeme věnovat nadále. Zamysleme se, jak by vypadal svět, ve kterém by nikdy nikdo nikomu neodpustil a z toho si vyvodíme, proč je odpuštění tak důležité (zejména pro toho, kdo odpouští) a že někdy to může být i hodně těžké a co pro to můžeme dělat. Můžeme si také zahrát scénky, kdy holky dostanou nějakou situaci a nejprve ji zahrají špatně – tzn. ve světě bez odpuštění, a poté dobře – kdy si odpustí a dobře to dopadne.

V Cestičce budou mít za úkol vzpomenout si na situaci, kdy někomu odpustili a nakreslit si k ní obrázek nebo ji svými slovy popsat. Druhý úkol je podělit se alespoň třikrát o něco a napsat si, s kým a o co se podělili. Při dalším setkání bude dobré udělat krátkou reflexi, jestli pro ně bylo lehké se podělit s druhými nebo naopak se jim to dělalo těžko atd.

1.6 Poslání

Na úvod dětem povyprávím příběh O paláci snů (viz níže), po němž bude následovat povídání o tom, že každý z nás je dobrý v něčem jiném a díky tomu je důležitým členem společnosti a může ji o něco obohatit – talenty, které máme bychom měli využívat nejen pro sebe, ale i pro druhé. Společně si pak nakreslíme obrázek, na kterém bude každá z nás, k postavíčkám napíšeme jména a budeme vymýšlet každé světlušce tři až pět jejích silných stránek, věcí, co umí atd.

Řekli mu: „Máme jít nakoupit za dvě stě denárů chleba a dát jim jíst?“

Zeptal se jich: „Kolik chlebů máte? Jděte se podívat!“

Když to zjistili, řekli: „Pět, a dvě ryby.“

Přikázal jim, aby všechny rozsadili po skupinách na zelený trávník. I rozložili se oddíl za oddílem stokrát po padesáti. Potom vzal těch pět chlebů a dvě ryby, vzhlédl k nebi, dobrořečil, lámal chleby a dával učedníkům, aby jim je předkládali. I ty dvě ryby rozdělil všem. A jedli všichni a nasýtli se. A ještě sebrali dvanáct plných košů nalámaných chlebů i ryb. Těch pak, kteří jedli chleby, bylo pět tisíc mužů.“

O Paláci snů

Byl jednou jeden stavitel, špička ve svém oboru, a ten se rozhodl, že postaví ten nejkrásnější palác na světě. Vybral si pro stavbu krásné místo kousek od křišťálově čistého jezera a s nedalekým lesíkem. Pečlivě si stavbu naplánoval, sehnal ty nejkvalitnější materiály, najal dělníky a pustil se s nimi do díla. Stavba trvala téměř rok a když byla konečně dokončená, uspořádal stavitel slavnostní představení svého Paláce snů, na které pozval všechny lidi z blízkého i vzdáleného okolí. Všichni byli uchvázeni nádherou paláce, obdivovali jeho štíhlé věže, čistě bílé stěny barvící se při západu slunce do růžova i vitrážová okna hrající všemi barvami. Když se dost naobdivovali krásného zevnějšku, šli se podívat také dovnitř. Jak tak procházeli jednotlivé komnaty, jejich počáteční nadšení postupně opadalo a když došli do zahrad, byli zklamaní úplně.

Jeden z přítomných se obrátil na stavitele a řekl mu: „Příteli, tvůj palác je zvenku překrásný, ale co ten zbytek? V komnatách jsou holé zdi, nesourodý nábytek poskládaný bez ladu a skladu, no a ta zahrada – vždyť je to jen trávník porostlý plevelem! Proč není všechno tak krásné jako palác zvenčí?“

Stavitel se zatvářil lehce smutně a odpověděl: „Rád bych udělal vše tak krásné, ale nevím jak na to. Jsem architekt a stavitel – umím nakreslit, změřit a postavit překrásné budovy, ale nejsem designer interiérů, zahradní architekt ani zahradník, abych mohl vše udělat tak skvělé.“

„To přece není žádný problém“ ozval se starosta města. „Máme tu skvělého designera, několik velmi šikovných zahradníků a v sousedním městě žije zahradní architekt vyhlášený široko daleko. Jistě všichni rádi přiloží ruku k dílu.“

A tak se s pomocí dalších lidí podařilo brzy dokončit ten nejkrásnější palác na světě.

VÍRA

Umím jako křesťan/ka, přiměřeně svému věku, vysvětlit, co to znamená, že nás Bůh miluje.

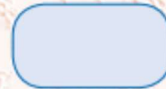
Jaké znám projevy lásky? Podle čeho poznám, že mě má někdo rád?

Pokusím se najít a nakreslit si, kde se v příběhu projevuje Ježíšova láska k lidem.

SVĚDOMÍ

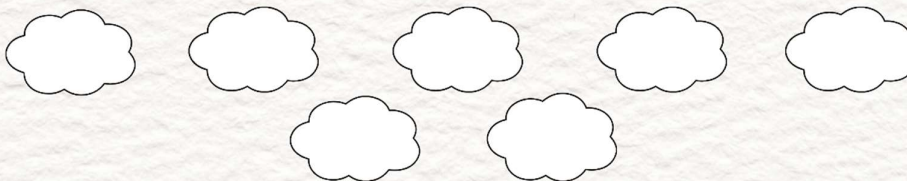
Umím v sobě v konkrétních situacích rozpoznat hlas svědomí. Umím přát úspěch druhé/mu a dokážu klidně snést neúspěch.

Zkusím se zamyslet a nakreslit si obrázek situace, kdy jsem přála úspěch někomu druhému (kamarádce, spolužákovi, sourozenci, sousedce,...)

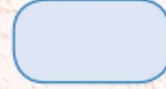
Každý večer po dobu jednoho týdne se krátce zamyslím nad prožitým dnem a pokusím se uvědomit si, co se mi podařilo a co jsem naopak mohla udělat lépe. Za každý den, kdy si udělám toto večerní ohlédnutí si vybarvím obrázek.

SPOLEČENSTVÍ

Snažím se být kamarádem/kou, který/á se přátelsky chová ke všem ostatním členům. Nezávidím, umím se rozdělit a odpouštět druhému.

Zamyslím se a nakreslím si nebo napíšu, kdy jsem někomu odpustila.

Alespoň 3x se s někým o něco podělím. Napíšu si s kým a o co jsem se podělila.